

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség: V., Báthory-utca 24. szám.
(„Eszu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 294—52.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. szám.
Telefon: József 463—09.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Bádlós gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre . . . . . 2 P.

Budapest, 1932.

XIII. évfolyam, 15. szám.

Vasárnap, április 10.

Elkészült a földteherrendező, a mezőgazda- ságot megsegítő és a földhözjutóttak helyzetén enyhítő kormányprogramm.

Az Egységespárt március hó 31-én értekezletet tartott, amelyen a párt belső életét érintő ügyek elintézése után *Károlyi Gyula* gróf miniszterelnök szólalt fel.

A miniszterelnök felszólalása.

— Amikor egy hónappal ezelőtt — mondotta a miniszterelnök — kormányzói kézirattal elnapoltuk a Ház ülését, annak megokolásául azt hoztam fel elsősorban, hogy a kormánynak a *költségvetés összeállításához* időre van szüksége. A kormány tehát a rendelkezésére álló időt elsősorban a költségvetés összeállítására használta fel. És

hogy ez nem volt könnyű feladat, azt nem szükséges bővebben megokolnom.

— Erre az időre szüksége volt a kormánynak azért is, mert több, igen nagy fontosságú tervezetet kellett előkészíteni, amelyeknek összeállítása és kidolgozása sok munkát és időt vett igénybe. Ezek között első helyen említem meg a *mezőgazdaság megsegítését célzó tervezetet*, azután a *földteherrendezésre vonatkozó javaslattervezetet*, amelyekre vonatkozóan most részletesen nem kívánok nyilatkozni, de amelyek már olyan stádiumban van-

A huszenöt éve fennálló magyarmecskai olvasókör tagjai.

A széken ülők sorában balról a negyedik: *Baranyai József* diszelnök; az ötödik: *Bakó József*, a kör jelenlegi elnöke.

nak, hogy a legközelebbi napokban végleges formát is ölthetnek.

— A Ház munkarendjével kapcsolatban utalok arra, hogy a költségvetés letárgyalása után elsősorban az *összeférhetetlenségi törvény* letárgyalását tartom kívánatosnak, nehogy az öszre maradjon. Remélem, hogy ennek a javaslatnak letárgyalása nem fog a nyárba belenyulni. Hogy ez a javaslat még a nyári szünet előtt tető alá kerüljön, ez mindannyiunk óhajta és azt hiszem, hogy az országban is megnyugvást fog kelteni.

Miért késik a kamaflesztállítás?

Ezután Létay Ernő a kamatláb leszállításának kérdésével foglalkozott, bírálta a Nemzeti Banknak ebben a kérdésben elfoglalt álláspontját és sürgette a kamatláb leszállítását. Tóth Pál szintén a kamatláb leszállításának ügyével foglalkozott.

Korányi Frigyes báró pénzügyminiszter válaszában azt hangsúlyozta, hogy azt a sok nyomorúságot, amit a képviselők ismeretek, ő fokozottabban látja, mert az ország minden részéről hozzá érkeznek be a panaszok s a gazdasági élet minden terét figyeli. Ismeri azt a hangulatot, amely a kamatláb leszállítására irányul. De bár ismeri a szenvedők óhaját, neki nem az a kötelessége, hogy a közhangulatnak engedve, *eljenekre pályázzék*. Tudja azt, hogy sokat fogják kritizálni, hogy intézkedéseivel nem lesz mindenki megelégedve az országban, de az a meggyőződése, hogy az emberek magukban mégis érezni fogják, hogy a pénzügyminiszter tudja, mit akar s miért akarja így, s nem fogják akadályozni abban, hogy munkáját elvégezze. Áttért ezután a kamatlábleszállítás kérdésének ismertetésére. Kétségtelen, hogy a mai kamatterhek tulságosan magasak. Azonban a kérdés nem az, hogy a kamatot egy vagy két százalékkal leszállítsák, mert sok emberen ez sem volna segítség. A magyar közvélemény, sajnos, még mindig nem értékelte teljesen a gazdasági válságot. Ő ugyan a végcélok tekintetében, amelyeket lát és amelyekhez a kivezető utat is látja maga előtt, *optimista* (bizakodó), de tudja azt is, hogy ma *nehéz helyzetben kell keresztülvágnia*. Tény az, hogy olyan lépésekben haladt előre az eladósodás az utóbbi időben, ami megdöbbentő. *A közszellemnek ebben a tekintetben át kell alakulnia és meg kell szűnnie a hitnek, hogy a más pénzével úgy gazdálkodhatunk, hogy ha sikerül, akkor jó és ha nem, akkor legfeljebb nem fizetünk*.

— Eladósodásunk nagy része, *mintegy négy milliárd pengő, külföldi eredetű*. A külföld Magyarországnak sem adott olesóbban kölcsönt, mint általában a környező államoknak. *Ezek a kamatok magasak s leszállításuk egyik legfőbb gondját képezik*. Háromhónapos minisztersége alatt annak előkészítésén dolgozott, hogy a kamatokat leszállíthassa. Ez roppant nagy munkát igényel. Hitelezőink különböző csoportjai hét-nyolc különböző államban vannak elszórva. Érdekeik részben különbözőek és velünk szemben bármikor a szerződésre és aláírásokra hivatkozhatnak. Sikerült már őket bizonyos fokig belátásra bírni s *reménye szerint rövid időn belül kedvező lesz ezeknek a tárgyalásoknak eredménye*. Az egyik tényező tehát a belföldi kamatláb leszállítására a *régebbi külföldi adósságaink kamatainak leszállítása*.

— A kölcsönök másik része a pénzügyterhek betéteiből származik. Ezek egy részét a pénzpiac feszültsége óta a betevők kivonták s nekünk arra kell törekednünk, hogy ez a folyamat ne folytatódjék, mert különben nehézségek állhatnak elő. A betétek kamatlába pedig ma még meglehetősen magas, viszont ha nem engedjük a betevők óhajának megfelelő kamatlábat érvényben maradni, akkor megint csak azt veszélyeztetjük, hogy felmondják a betéteiket. Figyelembe veendő, hogy a betétek elvonása folytán előállhat bankválságoknak igen súlyos kihatásuk volna. *A betevők egy része éppen a mezőgazda-közönség sorából kerül ki*.

Ezután a Nemzeti Bank szerepével foglalkozott a pénzügyminiszter. A törvényhozás tudta mit tesz, amikor olyan autonó-

miát (önkormányzatot) adott a banknak, amely szinte *megtiltja a kormánynak, hogy beavatkozzék a banknak abba a működésébe, amely összefügg a pénz értékállóságának megvédésével*. Ez tudniillik sarkalatos pontja minden gazdasági élet működésének. A Nemzeti Bankra tehát olyan feladat van bízva, amely a gazdasági élet egyik fontos részét jelenti. A törvény a kormányt akadályozza abban, hogy mást, mint ellenőrző befolyást gyakoroljon a banknak ebbe a működésébe és ez helyes is, mert ha a pénzügyminiszter engedne valamilyen nyomásnak és azt továbbítaná a bankhoz, akkor nem tudna többé ellenállani annak, hogy az ilyen nyomások megismétlődjenek és *akkor tönkremenne a pénz*. De nincs is szükség ilyen nyomásra. A Nemzeti Bank vezetősége is tudja, mire van szüksége a gazdasági életnek és a bank vezetőségének sem kellemes, hogy ha nem szállíthatja le a kamatot olyan időben, amikor azt bizonyos szempontból kívánatosnak tartaná. *De az ilyen lépésnél igen sok nehéz kérdést kell figyelembe venni és nem szabad egyedül az adósok szempontjából megítélni a pénzügyi helyzetet*.

— A közvéleményben egészen *téves nézetek vannak elterjedve a lakosság eladósodottságáról*. Elhangzott az az állítás is, hogy az országban tíz százalék a hitelező és a lakosság kilencven százaléka adós. Ez a kép hamis. *A valóság az, hogy még a mezőgazdaságból is csupán negyven százalék az a réteg, területileg véve, amely egyáltalán el van adósodva*.

Ismétli, nem áll az, hogy az ország 90 százaléka el van adósodva s ha sikerül a kamatlábat leszállítani, ami mint említette, főleg a külföldi terhekkel áll összefüggésben, reméli, *javulni fog a helyzet*. Igen nagy munka előtt állunk, amit céltudatosan és szervezeten kell elvégezni. Azt mondják, nem várhatunk. *Elismeri, hogy igen nehéz idők következnek egészen az aratás utánig, ezen azonban nem lehet segíteni, mert nem lehet pénzt szerezni*. Hitelink akkor lesz ismét, ha teljesen szabadabb lesz a hitelpiac, amit éppen az adósok érdekében tett adósvédelmi intézkedések ma gátolva befolyásolnak és ha nem biztatják majd az embereket, hogy vonják vissza a betéteiket, hanem a megtakarított tőke ismét bekerül majd a hitelszervezetbe és normálisan táplálja a hitelszükségletet.

A kamatlábleszállítás kérdése állandóan napirenden van, folyton sürgeti s *azon lesz, hogy a Nemzeti Bank kamatlábat is leszállítsák*, amennyire azt a bank vezetőségének lelkiismerete és felelősségérzete engedi.

A pártértekezlet tudomásul vette a pénzügyminiszter bejelentéseit

Milyen iparcikkek árát sikerült eddig leszállítani.

Most Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter szólt fel s hangsúlyozta, hogy a gazdasági és politikai érdeklődésnek homlokterében az *áralakulás kérdése áll és beszámolt arról, hogy az elmúlt négy hét alatt mi történt ebben a kérdésben*.

Az árak diszparitása (aránytalansága) érthető panaszt és keserűséget szül a kedvezőtlenebb helyzetben szynylódó társadalmi osztályban. De ezt az elégedetlenséget megszüntetni nem könnyű dolog. A jó két hónappal ezelőtt létrehozott *árcenzor bizottság* nem volt könnyű feladata és mégis *jelentős eredményeket ért el*. Az árcenzor bizottság működése során az elmúlt négy hét alatt a következő enyhítéseket érte el az egyes iparcikkek áránál. *Zsáknál 12%, pamutnál 15. fontosabb mezőgazdasági eszközöknél (ásó, lapát, kapa stb.) 10, növényvédelmi szereknél 10, lenolajnál 8, gépolajnál 12—20, traktorolajnál 15—20, kocsikenőcsnél, gépkénőcsnél 8, szénnél — egyelőre a mezőgazdaság részére a darabos szénnél és brikettnél 10, a tiszta benzinnél 21.4, a motorkónál 23, az adózott petróleumnál 24 és a gázolajnál 13.4 százalék*. Ezek a számok nem jelentenek végállomást, tovább halad a megkezdett uton az *építési anyagok, az elektromos ár terén és figyelemmel kíséri az árucikkek árát a kisfogyasztóval szemben álló kereskedőnél is*. Ezek lesznek a legközelebbi jövő feladatai, de addig is kér mindenkit, *ne kicsinyeljek le az ismeretettől eredményeket és ne álljanak elő a nem mindig jóhiszeműen felizgatott hangulat nyomása alatt teljesíthetetlen kívánásokkal*.

33 százalékkal olcsóbb menettéri jegyek.

Marschall Ferenc ezután tiltakozott azok ellen a beállítások ellen, mintha az agráriusokat az ipari árellenőrzés kérdésében politikai szempontok vezették volna. További engedményeket tart szükségesnek a *szénnél*. Sajnálja, hogy a *cement, téglá és a mész* áránál még nem tudott a kormány engedményeket elérni.

Árjegyzék 1000 képpel ingyen

37 éve a világot uraló eredeti angol

THE CHAMPION

kerékpárokat havi 20 pengő részletre.
Kerékpáralkatrészeket minden gyártmányu
kerékpárhoz nagyban eredeti gyári áron
szállítunk vidékre is.

Láng Jakab és Fia

kerékpár-nagykereskedés. Budapest, József-körút 41. szám.

— Alapítva 1869 —

Zsóry Lajos a mezőkövesdi munkanélküli sommás-munkások ügyét tette szóvá. Purgly Emil földművelésügyi miniszter megnyugtató kijelentései után Maday Gyula a vasuti és postatarifa mérséklését és az ugynevezett populáré-vonatoknak más vonalakon való bevezetését kérte. Kenéz Béla kereskedelemügyi miniszter kijelentette ezután, hogy a *kövezetvám* tekintetében már megindultak az első lépések, hogy a fennálló egyenlőtlenséget kiküszöböljék. Utalt arra, hogy a *vasuti tarifák a személyvontokon ma olcsóbbak, mint békében, és olcsóbbak, mint Európa bármely más államában.* Április 15-től kezdődően minden ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági gőcponton 33 százalékos mérséklést tartalmazó menettérítési jegyeket fognak kiadni.

Vargha Imre pénzügyi államtitkár jelentette ki ezután, hogy a *földhözjutottak helyzetét rendező intézkedés* nyers tervezete már készen van s a jövő hét elején azt már végleges formába öntik. Lukács Béla a *dohánytermelők előlegeinek* a folyósításánál fennálló helyzetre hívta fel a pénzügyi államtitkár figyelmét. Vargha Imre pénzügyi államtitkár válaszában hangsúlyozta, hogy az *előleget a kisembereknek és azoknak, akik csak kisebb mértékben vannak adóhátralékban, minden további nélkül kifizetik.* Viszont nem akarják túrni azt, hogy akik előlegeket vesznek fel az államtól, adófizetésiüket hosszabb időn keresztül teljes mértékben elhanyagolják.

Ezzel az értekezlet véget ért.

800.000 mázsa buza kivitelére nyújt kedvezményes vámkezelést a francia-magyar kereskedelmi megállapodás.

Franciaországgal szemben kereskedelempolitikai viszonyunkat már 1925-ben sikerült rendezni s ez az első szerződés 1926-ban lépett életbe. Az alapszerződést eddig két pótegyezményrel egészítettük ki. Most ezekhez harmadik pótmegállapodás jön, amelyet tavaly szeptemberben létesítettünk, s amelyet a francia parlament már elfogadott. A pótmegállapodást a kormány benyújtotta a képviselőházban.

A törvényjavaslat megokolása rámutat arra, hogy szüksége mutatkozott a Franciaországhoz való viszonyunkban újabb olyan megállapodás létesítése, amelynek nyomán Franciaország felé irányuló kivitelünkben *fokozottabb lehetőségre számíthatunk.* Ilyen újabb rendezést tartalmaz a törvényjavaslatba foglalt megállapodás is.

A Népszövetség kezdeményezte genfi javaslatok nyomán a *francia kormány* is valamilyen formában előnyös elbánást óhajtván nyújtani a közép- és kelet-európai államok gabonája számára, *ajánlatot tett Magyarországnak*

arra, hogy a *buzából való évi beviteli szükségletének tíz százalékát Magyarországból kívánja fedeztetni olyképpen, hogy a behozott buzamennyiségek után a jelenleg 80 francia frankot tévő buzavámnak legfeljebb 30 százalékaig terjedő vám visszatérítést ad.* Kötelező vásárlásról nincs ugyan szó, hanem csupán engedélyt igénylő buza-behozatali cégekre, hogy a megjelölt keretben magyar buzát vásároljanak. Az *utóbbi évek átlagos behozatali szükségleteinek alapján a Magyarországra jutó 10 százalékos hányad kerek 800.000 métermázsára rugna.* Ellenszolgáltatásul a francia kormány egyes, Franciaországot különösen érdeklő iparágak magyar vámjai tekintetében kívánt mérsékléseket. A megállapodás, amelyet — mint említettük — a francia képviselőkamara és szenátus már elfogadott és amelytől Franciaországba irányuló buzakivitelünk jelentősebb fejlődését várhatjuk, *egy gazdasági év tartamára szól, s megújításáról majd a folyó esztendő őszének elején kell a két kormánynak tárgyalnia.*

Boletta helyett: föld- és vármegyei pótdadó jóváírást kap az egész mezőgazdaság.

A gabonaforgalom teljesen szabad lesz. = A lisztforgalmi adó megmarad.

A gabonajegy — boletta — a jövőben nem marad fenn. A hitelfeltételek és a kamatpolitika terén kívánatos támogatás keresztülvitelét megnehezíti, hogy a hitelviszonyok alakulását saját erőnkől döntően nem befolyásolhatjuk, ebben a tekintetben a mi helyzetünk mindig csak függvénye lehet a világgazdasági helyzetnek. Nem marad más hátra, *mint a rendelkezésre álló kereteken belül generális támogatást nyújtani a mezőgazdaságnak.* E segítség tekintetében már véglegesen kialakult a végrehajtásra váró terv.

A szóbanlevő terv lényege a következő: *a gabonaforgalom teljesen szabad lesz,* vagyis az áralakulást semmiféle mesterséges beavatkozással — mint a boletta, vagy egyéb eszközök — nem befolyásolhatják. Ez a hír úgy a gazdák, mint a terménykereskedelem körében nagy megnyugvást fog kelteni, *mert lehetővé válik az üzlet megindítása.*

A *segítés,* amire a mezőgazdaság számíthat, két ponton fog történni és általánosan kiterjed az egész mezőgazdaságra, tekintet nélkül, hogy az üzem mit termel és mit hoz a piacra. A segítség a *földadónál és a vármegyei pótdadónál fog történni* akként, hogy ezt a két adót a mezőgazdaságnak, *illetőleg az adófizetőnek javára írják a megfelelő időpontokban, fizetés nélkül.* A két adó tehát megmarad, azonban a kiegyenlítése segítséget jelentő jóváírással fog történni. Természetesen gondoskodni kell, hogy a bevételi oldalon így kieső két tétel más bevételi

forrásokból pótoltsák, mert biztosítandó az állami és közületi háztartások egyensúlya. Fedezetül a *lisztforgalmi adó fog szolgálni,* amely megmarad a jelenlegi nagyságában és amelynek behajtását megfelelő ellenőrzéssel biztosítják. A lisztforgalmi adóból a fogyasztás alapján előirányozható bevétel jóval nagyobb, mint amennyit a földadó és a vármegyei pótdadó tesznek. Ha tehát az előirányzatból leütik a behajtási költségeket s azt a részt, aminek a behajthatatlanságával, vagyis kiesésével kell számolni, *akkor is marad még néhány millió pengő, ami azután a kivitelnél hasznosítható majd a mezőgazdasági termelés érdekében.* A fentiekre vonatkozó rendelet kiadása a legközelebbi napokra várható. A rendeletet természetesen a *Vasárnap* teljes részletességgel közölni fogja.

Amíg tehát a mezőgazdaságnak a termelésnél való megsegítési módja máris tisztázott, addig a *mezőgazdasági kivitel alátámasztása körül még rendezetlen a helyzet.* Különböző tervek készültek már e téren is, amelyeket most tanulmányoznak illetékes helyeken.

Székelési zavarok, bélgörcs, puffadás, gyomorszárdülés, izgalmi állapotok, szívedegesség, félelemérzés, bódultság és általános rosszullét esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz a gyomor és bélszatona tartalmát gyorsan és fájdalom nélkül kiüríti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Korunk legkiválóbb orvosa a „**Ferenc József**” vizet egy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazták. A „**Ferenc József**” keserűvíz gyógyszerárakban és fűszerüzletekben kapható.

Az Alföld, a fa és az ember.

Válaszként kíváncznak soraim a *Vasárnap* hasábjaira, *Szekeres* László dr.-nak és vitéz *Lengyel* Sándornak a fásítással kapcsolatban megjelent cikkeire. Mindazoknak, akik az Alföld-fásítással gyakorlatilag foglalkoznak és ismerik a fásítás, erdősítés nehézségeit, nagy lelki örömet szereznek az ilyen és hasonló cikkek, amelyekből a törekvő fásító egyének a részükre szükségességeket kiemelve, saját fásítási munkáiknál hasznosítják. Nyomatékkal kívánom megjegyezni, hogy ez a komoly ügy, mely az alföldi lét vagy nemlét kérdésévé nőtte ki magát, megérdemelné, hogy a *Vasárnap*-ban, mint a föld népének ujságjában, állandó rovatként szerepeljen.

Bár az Alföld fásítása létkérdés, fájdalom, gyakorlati végrehajtása ma már nehéz akadályokba ütközik. Mint ilyen, főszerepet játszik a *bizalmatlanság és tudatlanság*, a Trianon-okozta, már-már elviselhetetlenné dagadt gazdasági helyzet, a növények termesztésére egyáltalában nem alkalmas területek fásításával vagy erdősítésével való sikertelen próbálkozások, a csapadék elégtelen volta, illetve eloszlása és ennek következtében a talajvíz állandó süllyedése és a viharzó szelek káros befolyása.

Igazak a fentemlített cikkek ijesztő megállapításai. A bizalmatlanság mindig kerékkötője volt a haladásnak, a tudatlanság, párosulva magyarán megmondva a lustasággal, az öngyilkosság előrevetett sötét árnyéka. Felmerül azonban az a kérdés, hogy a bizalmatlanok, a tudatlanok felelősek-e teljesen hibáikért? Ha ezt a kérdést bonckés alá vesszük, meg fogunk győződni róla, hogy nem így áll a dolog. A bizalmatlanságot annyi csalódás után elítélni, vagy a tudatlanságot megbüntetni nem lehet. Ellenben a bizalmatlanság megszüntetésén minden vonalon az *igéretes becsületesség teljesítésével* kell segíteni, a tudatlanságot pedig *soha el nem fáradó oktatással* kell gyógyítani.

Az oly nagyon szükséges fásítás terén mulasztások következtében sok hiba történik, de meg kell látnunk azt is, hogy az eredménytelenségnek *okai vannak*. Ha a Nyírségtől Szegedig és a Dunától a keleti csonka határig elterülő síkság bármely részén átsétálunk, mindenütt észre fogjuk venni a küzdelmet a faültetés terén. Ám az avatott szemnek egy pillantás elég a *faültetés helytelen irányának* megállapítására. Mindenhol azt látjuk, hogy e munkát kilencven százaléka a legelők és árokpártok fásítására korlátozódik. A legelőkön 2—10 méter sor- és

csemetetávolságban beültetik a csemetét és tavasszal teljes lelkinyugalommal kihajtják ugyanoda a legelő állatokat. Vagy pedig kiemelkedő árokpártokra ültetnek 2—4 méter távolságra sorfát. Ahol jó a talaj és kielégítő a csapadék mennyisége, még hagyján, habár pár évi leléstilizálás nélkül a fásítás itt is tulsok pótlást kíván. Az Alföld gyengébb talajain, különösen szikesein pedig hiábavaló a munka, eredménye sohasem lesz. Ugyanigy vagyunk a terepből kiemelkedő árokpártokon ültetett fasorokkal is. *Nemcsak hogy a legelőn, amelyet legelő állatokkal járattunk, nem nőhet meg a fa, de szikes területen legeltetés mellőzésével sem érünk el eredményt, ha rét (kaszáló) földben ültetjük el a csemetét és magára hagyjuk.* Ezt a látható példák ezrei igazolják.

Mi hát a tennivaló? A sok hiábavaló fásítási munka helyett kezdjünk komoly, célhoz vezető munkához. Ne ültessünk szikes legelőkben szétszórtan vagy élesen kiemelkedő árokpártokon fát. *A városok, községek, legelőtársulatok és magánosok a legelőterületeiken változtassák meg a fásítási tervet.* A legelő határszélein szántásnak fel, mndjok, hét méter széles sávot sekélyen, s ezt egy éven keresztül még 2—3-szor, fokozatosan kissé mélyebben szántassák fel. Ha a terület lapos-vizenyős, mindig bogár (bak)-hátra, s nyári eső után fogasoltassák. Az így legalább egy éven keresztül előkészített talajban egy méter sor- és egy méter csemetetávolságra ültetessék be a csemetéket, a talaj minőségéhez megválasztott csemetefajtákkal. Szikesebb, szárazabb részekre *mezei és vénic szült, vadkörte, ezüsthát (olajfa), amerikai körst, a kissé jobb szikre az előbb említett két szilfajtát, vadkörte, magaskörst, kocsonyos tölgyet, japánakacot, közönséges akácot, gledicsiát.* Jó talajban, tetszés szerinti fafajok ültethetők, de ezeket is vegyesen kell elhelyezni annak szem előtt tartásával, hogy a gyorsabb fejlődésüket ne tegyék egymás mellé a lassan fejlődőkkel, mert ezeket elnyomják. A hét méter széles bogárhátra hét faszor ültethető olyképen, hogy a bogárhát közepén végig vezető egy sor, ettől jobbra és balra 2—2 sor fa, a két szélső sorban az öt faszor szél elleni védelmére *tamariska* ültethető. Szikeseken még a fönt irt módon előkészített talajon sem hagyhatjuk magukra a csemetéket. Vagy ekekapáljuk a sorközöket és kézikapáljuk a fasorokat szükség szerint évenként 3—5-ször, vagy a sorközök használatát átadjuk a pásztoroknak azzal a kikötéssel, hogy a termésért a területet gondozza, kapálja, amely esetben érdekelve lévén, az állatkárosításokra is jobban vigyáz. A talajmunkálás mindaddig tart, míg a fák koronája záródott, 4—6 évig. Ily módon, ha egy városnak, községnek, legelőtársulatnak — tegyük fel — 2000 darab csemetét kell törvény szerint évente ültetni, 286 méter hosszú sávot ültetett be, következő években ugyanennyivel meghosszabbítja, s munkájának kielégítő eredménye lesz. Legelője pedig, amikor a faszor majd körülveszi és szél-től védi, hihetetlen arányban javul. Ha a legelőterület nagy kiterjedésű, a fönt említett eljárással, fásított sávokkal keresztben-hosszában részekre oszthatók a legelők, s megfelelő helyeken a gulya, csorda átjárására hézagok hagyhatók.

A terepből kiemelkedő árokpártokra szintén hiába ültetünk fát, mert ott kiszárad. Itt ugy oldjuk meg a dolgot, hogy az árokpártot azon a helyen, ahova a fát ültetni akarjuk, eltávolítjuk legalább két méter hosszúságban a terep szintjéig és a két méter rés közepébe ásott gödörben ültetjük a fát. Itt is legalább egy évvel előbb eltávolítandó a part, a résfenék egész területe pedig felásandó. A tanya körüli fásításoknál és tömör erdősítéseknel, hogy eredményes legyen, a szikeseken a talaj-előkészítés és az ültetés utáni munkálás szintén szükséges.

A magyarmeeskei olvasókör dalárdája.

Az ülők sorában balról a harmadik: Konthro Sándor títkár.

Az alföldi ember, általában kevésre értékeli azt a fát, amit magának kell ültetni. Én ugysem veszem hasznát, — ezt mondja. *Ez a kevésrebecsülés aztán szinte betegséggé válik elterjedve a nép között.* Nemcsak a gyermekeket látjuk pusztán játékból letörni tucatszám a beültetett fákat, de felnőtt emberek is megfontolás nélkül vágják le botnak, ostornyélnak, tehát, disznó-, iiba- és pulykahajtó eszköznek az éppen eléjük akadó fát.

Ha tehát a mostani nemzedék nagyrészen ennyire érzéketlen a fatenyésztés fontos kérdésével szemben, akkor, ahol lehet, a *Szekeres Lászlók és Dömök Lajosok* szeretetteljes irányítására, tanítására van szükség, s ahol ezen irányítással nem lehet eredményt elérni, ott a *vitéz Lengyel Sándorok energiája, szükség esetén somfapálcája volna célhoz vezető.* Az iskolákban pedig tantárgyként kellene bevezetni a fák nevelésének, ápolásának és védelmének tudományát, hogy a jövő nemzedék már szeretettel, hozzáértéssel vegye át a létbe erősen bejátszó szerepet. Ha ezt nem lesznek képesek kellően betölteni, akkor nem is olyan késői utódaink, átkozva elődeiket, arra kényszerülnek, hogy az elsivatagosodott Alföldre a Tisza, a Körösök, a Maros tavaszi áradásait szétteressék, hogy az ár által el nem borított területen valamit termelhessenek.

Szj Ferenc (Püspökladány.)

Április 23-ig jelentékeny kedvezmények mellett lehet az illetékadósságokat kiegyenlíteni.

A kormány a február hó végén megjelent ismeretes rendeletével lényeges fizetési kedvezményeket nyújtott azoknak, akik az 1932. évet megelőző időből származó illetéktartozásukat meghatározott időig teljesen befizetik. A kedvezményi időnek első szakasza, amely a hátralék teljes kiegyenlítése esetén teljes kamatmentességgel járt, március 26-án telt le. Ezt a kedvezményt sokan igénybe is vették és ugyancsak sokan igénybevételek azt a további kedvezményt is, hogy pénzügyi hatósági engedéllyel márciustól júniusig négy egyenlő részletben is kamatmentesen fizethetik ki a tartozásokat.

Bár a legnagyobb kedvezményhez igényt nyújtó idő ezek szerint már telt, még mindig nagyon lényeges könnyítések állanak nyitva a kormányrendelet értelmében a közönségnek a régi illetékhátralékok kiegyenlítése céljából. Így, aki tartozását április 23-ig teljesen kiegyenlíti, bár teljes kamatmentességben nem részesül már, az évi 12 százalékos rendes kamat helyett csupán évi 6 százalékos kamattal számítható fel terhére, és pedig amennyiben több mint egyévi kamattal tartoznék, csupán egyévi időre számítható mérvben.

Továbbá áprilisban is megilleti a feleket az a kedvezmény, hogy a pénzügyigazgatóságtól 2 pengős okmánybélyeggel ellátott beadványban április—júniusig terjedő (háromhavi) részletfizetési engedélyt eszközöljenek ki, amelynek betartása esetén ugyanolyan kamatkedvezményben részesülnek, mintha a tartozást áprilisban teljesen kiegyenlítették.

A fizetési kedvezmények kiterjednek az illetékekkel esetleg kapcsolatos bírság, vagy felemelt illetékhátraléknak lényeges mérséklésére is. Nagyon számottevő mérséklésben részesülnek azok is, akik a kedvezményes kiegyenlítési módot áprilisban veszik igénybe. Érdeke tehát mindenkinek, hogy ha márciusban nem volt módjában a legnagyobb kedvezményt igénybevenni, most az áprilisi kedvezményt biztosítsa magának, mert a kormányrendelet értelmében az április 23. után június végéig történő kiegyenlítésnél már csak annyi kamatkedvezmény marad fenn, hogy az évi 12 százalék helyett évi 9 százalékot számolnak.

Akiknek haszonélvezet folytán kamatmentesen nyilvántartott illetéktartozásuk van, szintén jelentős fizetési kedvezményt érhetnek el, ha tartozásukat most kötelezettség nélkül előre kiegyenlítik. Az ilyen felek a kormányrendelet értelmében a tőke-tartozás tekintetében jelentékeny százalékos engedményben részesülnek.

Ha van Ha nincs

OSZTÁLYSORSJEGYE

Jó érzés,

türelem,

bizalom,

reménység

Szomorúság,

fájdalom,

türelmetlenség,

reménytelenség

a biztos jutalma! állandó kísérője!

Most ismét itt az alkalom, hogy 3, 6, 12, 24, pengőért segítsen magán és legyen egy sorsjegyet, hogy megszerezze az előfeltételt egy nagy vagyon eléréséhez. A jelent megjavítani, a jövőt előkészíteni és a szerencsét keresni kell!

Közel 8 millió aranypengőt sorsolnak ki az új m. kir. osztálysorsjátékon és a sorsjegyek fele okvetlen nyer!

**Főnyeremények: 300.000, 200.000
100.000 aranypengő.**

**A huzások már április 15-én
kezdődnek!**

Rendeléseket az **összes főárusítók** pontosan teljesítenek.

**Mindenkinek és minden egyes sorsjegynek
egyenlő a nyerési esélye!**

Külföldi hitelezőink meghosszabbították a kincstári váltókölcönt.

Mint emlékezetes, 1930. évi november havában a magyar kormány 1,620.000 angol font, 12,500.000 svájci frank és 5,000.000 dollár összegű kincstári váltókölcönt vett fel külföldi hitelezőktől. Ezt a kölcönt egy esztendő múlva — pontosan 1931. évi november havában — három hónapra meghosszabbították, majd a prolongációs idő eltelté után a kölcön lejárt. Tekintettel arra, hogy külföldi valutában fizetéseket teljesíteni ezidőszerint nem tudunk, a kormány újabb prolongációs tárgyalásokat kezdett a külföldi hitelezőkkel. Most a tárgyalások sikeresen befejezést nyertek, amennyiben a kölcönt külföldi hitelezőink lényegében változatlan kamatfeltételek mellett augusztus hó 8-ig ismét meghosszabbították.

Az OMGE köszönőlevele a „Kühne“-gyárhoz. A tavaszi mezőgazdasági vásáron kellemes meglepetést keltett, hogy bár a gépgyárak arról tüntetőleg távol maradtak, a „Kühne“ Mezőgazdasági Gépgyár szép kiállítással mégis résztvett. Tudott dolog, hogy az idén a gyár nem igen számíthatott nagyobb üzletre és így megjelenése a mezőgazdasági társadalommal való együttérzésnek megkapó kifejezése volt. Ezt méltányolta az Országos Magyar Gazdasági Egyesület azzal, hogy gróf Somssich elnök aláírásával a Kühne-gyárhoz megleghangú köszönőlevelet is intézett.

A magyarmecskai olvasókör tizenhat tagja, akik huszonöt éve az olvasókör kötelékébe tartoznak.

Váry Albert előadása a bolsevizmus elleni küzdelemlről.

Budapesten az Országos Nemzeti Klub-ban az elmúlt héten Váry Albert országgyűlési képviselő előadást tartott „Küzdelem a bolsevizmus ellen” címmel.

— Elérkezett az ideje — mondta többek közt Váry Albert — hogy a mindjobban terjedő bolsevista szellemi eltévelyedés ellen, amely a polgárok egy részét is hatalmába kerítette, a polgári társadalom egységesen fellépjen. Ma már nemcsak a szocialista-kommunista munkások, hanem bolsevista polgárok ellen is védekezni kell. Ez a szellemi eltévelyedés az emberi önzésből és irigységből fakad, amely a más tulajdonát, jövedelmét, tőkét és jólétét kifogásolja. A harcot a szocialista-kommunista munkássággal szemben az egységes polgári társadalom igaza tudatában könnyen megvívhatja, de ha a polgárság egy része is háttámadja a polgári gondolatot és a kapitalista gazdasági világrendet, úgy a harc rosszul végződhetik. *Meg kell tehát teremteni az egységes polgári társadalmat, amelynek legelső kötelessége, hogy utját állja a polgári szellem elkommunizálásának.* Tudni kell ugyanis, hogy ha a kapitalista alapról letréünk, minden ut az orosz szovjet bolsevista rendszeréhez vezet. Ez nem kísérlet új termelési és gazdasági rend megteremtésére, hanem lerombolása az egész mai gazdasági rendszernek. Tudnia kell a polgárságnak, hogy a kapitalista rendnek van igaza. *Az emberi természetnek a magántulajdon és a kapitalizmus felel meg.* Nem igaz az, hogy a tőke csak a saját hasznát nézi. El kell ismernünk, hogy minden áldozatra képes és eszmei célokat és erkölcsi javakat is szolgál. Értéktermelő, a kultúra és a haladás alapja. Tisztán gazdasági kérdésektől távol kell tartanunk a politikát, gazdasági kérdésekben pártkülönbség nélkül segítségére kell sietnünk a kormánynak. A szélsőséges gazdasági jelszavakat a valóság mérlegére kell tennünk és fel kell világosítanunk az embereket tévedésükről. *Mentől erősebben támadják a kapitalista gazdasági rendet, annál keményebben kell védekezniük, mert ezekben a kérdésekben mindannyiunk létéről, a kapitalista gazdasági rend megvédéséről van szó.*

Gondok, bajok, küzdelmek, veszteségek, eredménytelenségek láncolata nehezedik nap-nap után a lelkekre, mégis *optimizmust* kell csepegtetni az emberekbe. Nem pusztá álom a *reménység!* Ezt kell megszerezni! Most ismét itt az alkalom! Április 15-én kezdődik az új m. kir. osztályorszájáték, melyen 42.000 nyeresémet sorsolnak ki közel 8 millió aranypengő összegben. Az elérhető legnagyobb nyeresemény 500.000 aranypengő. Jutalom és nyereségek: 300 ezer P, 200 ezer P, 100 ezer P, 50 ezer P, 40 ezer P, 30 ezer P, stb., stb. A sorsjegyek iránti élénk érdeklődés a kedvező nyeresési esélyekben és az összes nyeresemények készpénzben való kifizetésében, valamint az állami ellenőrzésében leli magyarázatát. A sorsjegyek ára osztályonként: Egész 24 P, fél 12 P, negyed 6 P, nyolcad 3 P az összes főárusítóknál.

Milyen lesz az új földterherrendező eljárás?

Pesthy Pál ny. igazságügyminiszter, a Földbirtokrendezés Lebonyolítására Alakult Szövetkezet elnöke, egy nyilatkozatában elmondotta, hogy az új földterherrendezési eljárás elsősorban lehetővé teszi az újbóli jelentkezést, azután módot ad, hogy megindított eljárás esetén a végrehajtást felfüggeszessék és megkíméljék az adóst a súlyos költségektől. Jogkört biztosít a rendelet arra, hogy az eljáró fórumok számára a tartozásoknak átalakítása hosszulejáratúvá, ne függjön a hitelezők hozzájárulásától, hanem amennyiben megállapítható, hogy az adós önhibáján kívül jutott válságos helyzetébe, akkor kényszerítő intézkedést lehessen tenni az adósságok átalakítására. A terhelési határ kérdését is szabályozni fogja a rendelet. A megterhelési határt a mai érték szerint kell megállapítani, mert csak ez mutathatja meg, hogy mit bír el a birtok, a teendő intézkedéseknél számba kell venni azt, hogy kényszerértékcsökkentésnél a hátul levő hitelezőknek egy fillér sem jutna és a terhelési határon belül levők is csak bizonyos degresszív (fokozatosan csökkenő) összegeket kapnának. Azoknak a hitelezőknek is van lehetőségük kölcsöneik behajtására, akik kívül esnek a terhelési határon. Ha ezek a hitelezők méltányos eljárást tanúsítanak követeléseik tekintetében, a mezőgazdasági ingatlanulajdonossal joghatályos magánegyházi köthetnek, de a méltányosságnak odáig kell terjedni, hogy ez az egyesség ne legyen akadály a terhelési határon belül levő hitelezők jogosnak elismert követeléseit ne veszélyeztessék.

A rendelet a közel jövőben megjelenik és a Vasárnap teljes részletességgel közölni fogja.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

Egy hónap szünet után március hó 31-én, csütörtökön ült össze a képviselőház, hogy a további teendőkről határozzon. Az ülés megnyitása után Kasnya Béla napirend előtti felszólalásában kifogásolta a biztosítási díjak alacsony valorizációját és a biztosítás államosítását követelte. Kun Béla felszólalására Purguly Emil földművelésügyi miniszter válaszolt. A miniszter megállapította, hogy a Hédmézövársárhelyre szállított inségbuza körül valami visszaélés történt. A visszaélést szigorúan meg fogja torolni. Ahol nem lát tisztességet, ott a tisztességtelenséggel szembe fog szállni. Szeder Ferenc azt tette szóvá, hogy a szocialisták vidéki szervezkedéseit üldözik és ártatlan embereket bántalmaznak. Felszólalása alatt parázs botrány játszódott le.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök több külkereskedelmi megállapodásáról szóló törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, majd napirendi vita után az ülés véget ért.

Az április hó elsejei, pénteki ülésen harmadszori olvasásban elfogadták a földbirtokrendezés befejezéséről szóló törvényjavaslatot, majd az uszoráról szóló törvényjavaslat tárgyalása következett. Fabinyi Tihamér előadó szerint a javaslat az uszorától szenvedő gazdáltsadalomnak akar segíteni. A javaslat vitája során különböző félreértések merültek fel a benyújtott módosítások miatt, végül is Zsitvay Tibor igazságügyminiszter indítványára elhatározták, hogy a törvényjavaslatot csak a legközelebbi ülésnapon tárgyalják, hogy addig a képviselők a módosításokat át tanulmányozhassák.

A napirendi vita során Ulain Ferenc éles támadást intézett a kormány és a miniszterelnök ellen és kifogásolta, hogy az állami számvévszék jelentése szerint a költségvetés első felében 37 és fél millió pengős túllépés mutatkozott. Györki Imre szocialdemokrata képviselő ezzel kapcsolatban nagy derűtlenség közt azt indítványozta, hogy Károlyi Gyula gróf miniszterelnököt és minisztársárait helyezték vád alá.

(Amint az ülés végén kiderült, szó sincs túlköltekezésről, a kormány nem lépte túl az összköltségvetés kiadási keretét, csupán egyes tételeknél mutatkozott túllépések, másoknál viszont megtakarítások, úgy hogy végeredményben nem hiány, hanem fölösleg mutatkozik. A szerkesztő.)

A félreértés illetőleg tájékozatlanság folytán a kisebbségi képviselők szenvedélyes hangon bírálták a kormány gazdasági politikáját. Mind az a szenvedély és izgalom, melyet a szociáldemokraták gyakran mesterségesen szítanak, mélységesen megdöbentő jelenetet okozott akkor, amikor Peyer Károly *szocialista képviselő nem állotta az egész Egységspártot panama vádjával illetni*. Ez annyira kihozta sodrúkból az egységspárti képviselőket, hogy többen, élükön Kelemen Kornéllal, a szocialistákhoz rohantak és kis hijja, hogy tetteleg nem bántalmazták őket. Az elnök a fejvesztett izgalom láttára az ülést felfüggesztette, majd az ülés újból megnyitása után Peyer Károlyt a mentelmi bizottság elé utalta.

A Ház április hó 2-án, szombaton nem tartott ülést.

Itt említjük meg, hogy a képviselőház állandó összeférhetetlenségi bizottsága március hó 31-én foglalkozott a Rubinek István ellen tett ismeretes összeférhetlenségi bejelentéssel. A bizottság ugy határozott, hogy az ügyben a további eljárást megszünteti. A bejelentésben kifogásolt eljárás ugyanis a megelőző országgyűlés ideje alatt történt, már pedig a megszünt képviselő megbízás idején véghezvitt eszkömményért a következő ciklusban a képviselő összeférhetlenségi eljárás alá nem vonható.

Titkos választójogot akar Budapest.

A székesfőváros törvényhatósági bizottsága az elmúlt héten rendkívüli közgyűlést tartott, melyen egyhangulag elfogadták azt az indítványt, hogy a főváros községe felirattal forduljon a kormányhoz a választójogi reform megalkotása végett.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Tardieu francia miniszterelnök Londonban tárgyalta a közép-európai államok gazdasági együttműködéséről. Mint jelentették, MacDonald angol miniszterelnök Franciaországot, Németországot és Olaszországot értekezletre hívta meg a francia miniszterelnök által felvetett dunai terv ügyében. A négy nagyhatalom képviselőinek összejelése előtt Tardieu francia miniszterelnök Flandin pénzügyminiszter kíséretében április hó 3-án Londonba utazott, hogy előzetes megbeszéléseket folytasson MacDonald miniszterelnökkel és Sir John Simon külügyminiszterrel. A megbeszélés folyamán az angol és francia államférfiak az úgynevezett „dunai blokk” megvalósításáról tárgyaltak. A „dunai blokk” magában foglalná az öt közép-európai államot. A dunai államok a legtöbb kedvezmény alapján működnek együtt. A nagyhatalmak kölcsönrel támogatják a dunai államok új szövetségét. A négy nagyhatalom értekezlete április hó 6-án kezdődik.

Borah amerikai szenátornak újabb revíziós nyilatkozatai nagy feltűnést okoztak a tótok soraiban. A szenátor Szlovénia számára határozottan népszavazást követel, „hogy a tótok maguk döntsék el, kívánják-e ott maradni, ahol vannak, vagy pedig visszatérni, ahol voltak és mily feltételek mellett”. Ő maga azt tanácsolja a tótoknak, egyezzenek ki újból, egyesüljenek a magyarokkal, akiket a „leglovagiasabb nemzetnek ismer”.

Japán és Kína megállapodtak a fegyverszünetben. Japán hivatalos jelentések szerint a kínaiak és japánok Sanghaiban megállapodtak az ellenségeskedések beszüntetésében. A japán feltételek szerint a kínai csapatok jelenlegi állásaikban maradnak, a japán csapatok pedig a nemzetközi telepre és az azzal szomszédos zónába vonulnak vissza. A japán feltételek szerint további tízenkét tagu bizottság volna alakítandó Japán, Kína, Angol, Francia, Olasz és amerikai katonai és polgári tagokból, amely bizottság elnökét a hatalmak képviselői választanák. Különleges jelzésű japán és kínai repülőgépek ellenőrizhetnék a visszavonulást. A kiírt területen a rend fenntartására kínai rendőrség volna szervezendő.

MEZŐGAZDASÁG

Lucernát védőnővény nélkül kell vetni, mert így jobban sikerül s hosszabb életű lesz. Nagyon ajánlatos az újonnan vetett lucernának kat. holdanként 40—50 kg szuperfoszfátot adni, vetés előtt, mert bár a lucerna csak kevés foszforsavat igényel, de ezt csak kellően feloldott állapotban képes hasznosítani.

Tavaszi vetőmagvainkat rendszeren rostáljuk meg és így tisztítjuk meg őket egy a gyommagvaktól, mint a léha, szorult szemektől, mert egészséges csírá, egészséges és gyors fejlődésű növényzetet csak normálisan fejlett mag után várhatunk.

Állataink téli tartása közben fordítsunk kellő gondot az istálló szellőztetésére és arra, hogy az állatok kedvező idő esetén a déli napsütéses órák alatt a szabadban mozoghassanak, mert ez egészségi nézőpontból igen nagy előnyt jelent. Amíg hideg az időjárás, legyen gondunk arra, hogy a keveréktakarmány és az ivóvíz ne legyen nagyon hideg, mert ez hátrányos a tejelésre, hizlalásra, stb. A tulságosan hideg takarmány, illetőleg ivóvíz az egészségre is ártalmas, mert begyulladás és más belső szervek megbetegedését is okozhatja. Ezen ártalmak megelőzése végett védjük a takarmánykamrát a hideg ellen és a szarvasmarhák részére készített keveréket, vagyis pácot keverjük be 1—2 nappal előbb, hogy érjedés folytán kissé felmelegedjék. A sertések abrakját pedig a kútból frissen merített vízzel közvetlenül az etetés előtt keverjük be és ne hagyjuk éjjel kiűnn, a hidegnek kitett kádban állni. Itatásra a kútból frissen merített, ne tulságosan hideg vizet használjunk; szükség esetén itatás előtt hagyjuk állni a vizet 1—2 óráig az istállóban, hogy kissé felmelegedjék.

A lelelt kancákat a 8—9. napon ajánlatos a ménhez vezetni, mert ilyenkor a fogazás esélyei a legnagyobbak. Ha a kancán az ivarzás jeleit nem lehet ilyenkor felismerni, egy a szopósikó hasmenése árulja el, hogy az anyaállat sárlik.

Homoki borsó homokvidékeken igen értékes takarmány. Egy kat. holdra 60 kg. borsó és 30 kg. zab szükséges vetőmagul. Csak egyszer lehet kaszálni leghelyesebben a virágzás elején. Az összheordásnál és kazalozásnál vigyázni kell, mert ha nagy a szárazság, a levelek könnyen letöredeznek. Ezért ilyenkor tanácsos a gyűjtést és összheordást hajnalban vagy este felé végezni. A homoki borsó szénáját főleg a szarvasmarha kedveli.

Még a tél folyamán folyassuk be a tehének zömét, mert az a körülmény, hogy a tehén a tél elején ellik, előnyösen befolyásolja a tejhozamot. A fiatal választott borjúkat takarmányozzuk bőségesen, hogy a növekedési tehetőséget gazdaságosan kihasználhassuk. Egy éven túl már tarthatjuk a növedékmárhat ridegen.

A tojásokat erős hidegben naponta többször kell összezsenedni, mert hidegben a csíra veszít életképességéből, sőt a tojás héján apró repedések keletkeznek.

Ha a szopómalacok 3 hetes kort értek el, egy etessünk a mangalica malacokkal szemes árpát, amelyet 2 százaléknyi takarmánymészszel kiegészítünk, úgy, hogy a megnyirkosított szemesárpát kádban kréta porral összelapátoljuk. Több gazdaságban észlelték, hogy a malacok sivitva összeesnek és görcsös rohamot kapnak, amelynek következtében a malacok egy része elpusztul. Ez a baj nem más, mint az angol kórnak egyik alakja, amelyet sóforgalmi zavar, rendszerint méshályvány okoz.

Ha a kertben ágyásokat készítünk, az ágyásokat mélyítsük és nem az utakat. Így a magasabb utról minden csapadék és öntözővíz az ágyásra folyik, ahol szükség van rá és nem az ágyasról az utra.

Lőhere- és lucernavetéshez kizárólag államilag ólomzárólt, magyar származású vetőmagot használjunk. Ne vásároljunk lucernamagot olyan kereskedőtől, ki a magot nyitott zsákból kínálja vételre, még ha a zsákon rajta is van az állami ólomzár. Ma már kisebb, 10—20 kilós államilag ólomzárólt zsákokban is kaphatók heremagvak, tehát a kigazda is hozzájuthat ezekhez. Ne vegyünk végül olyan heremagvakat, amelyeket eozinfestékekkel zöldre festettek vagy amely vetőmagban ilyen festett szemek fordulnak elő, mert a megfestés annak a jele, hogy az illető mag déli országokból származik vagy a vetőmag ily származású maggal van keverve. Legyen az ilyen mag bármily tiszta, nagyszemű vagy akármennyire tetszetős, ne vásároljuk meg, mert a déli országokból származó heremagvakból fejlődött vetés a mi zord teleinket nem bírja ki s rendszerint kifagy vagy tetemesen kiritkul.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

A Hangya Központ közgyűlése.

Március hó 31-én tartotta közgyűlését a *Hangya Központ* Budapesten, az OMGE nagytermében. A közgyűlésen mintegy 800 szövetkezeti képviselője vett részt. *Zichy Aladár* gróf elnöki megnyitó beszéde után *Balogh Elemér* dr. vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését, amely szerint a központ az 1931. évben a kötelékébe tartozó szövetkezeteknek 58.189.104,41 pengő értékű árut szállított. Az elért üzleteredmény a forgalom értékszerű esikkenése ellenére kedvezőbb volt, mint az előző évben. A mérleg 105.377,24 pengő fölösleggel zárult, amelyből 100.000 pengőt a Hangya Alkalmazottak Elismert Vállalati Nyugdíjpénztára járuléktartalékának kiegészítésére fordított a közgyűlés, a fennmaradó 5377,24 pengőt pedig az 1932. üzletév nyereségszámlájára vitte át.

A közgyűlés ezután azokat az igazgatósági tagokat, akiknek mandátuma lejárt, egyhangulag újból megválasztotta, a két megüresedett igazgatósági tisztséget pedig *Mészáros István* apátplébános, a dunapentelei szövetkezet elnökeivel és *Mayer János* ny. földművelésügyi miniszterrel töltötte be, míg új felügyelőbizottsági tagokká *Köllő János* plébánost, a mosondarnói Hangya ügyvezető elnökét és *Jósvay Gábor* tanítót, a poroszlói szövetkezet ügyvezető igazgatóját választotta meg.

Megalakult a nádkiviteli egyesülés.

A magyarországi nádkivitelben érdekelt kereskedők és termelők a nádkivitel fejlesztése, egységes lebonyolítása, továbbá a nádkivitelre tartozó összes közös érdekű teendők végrehajtása érdekében a *Magyar Mezőgazdasági Kiviteli Intézet* keretében — *Magyar Nádkiviteli Egyesülés* név alatt tömörültek. Az egyesülés úgy a nádttermelők, mint a nádkereskedők közös érdekeinek előmozdítására törekszik és *kiszárolag a nyers nádnek a vámkülföldre irányuló elhelyezésével foglalkozik*. A nád belföldi értékesítése tehát nem esik hatáskörébe.

A kései kítavasodás miatt lassan indul a növényzet fejlődése.

Az április hó 2-án közzétett hivatalos vetésjelentés szerint a *repece* általában gyenge. Fagykár csak foltonként mutatkozik. Az *őszi búzavetések* a késői kítavasodás miatt csak igen lassan fejlődnek. Különösen a kései vetésű búzák gyengéek. A foltonként mutatkozó fagykárak mérve ezideig megállapítható nem volt. Az *őszi rozs* valamivel jobban bírta a kedvezőtlen telet, mint a buza. A felfagyás, kipállás és a fagykár mérve csak a vegetáció megindulása után állapítható meg. A *tavaszi buza* és *tavaszi rozs*, valamint az *árpa* és a *zab* vetési munkálatai csak a legutolsó napokban indulhattak meg. A *tengeri, burgonya, cukor- és takarmányrépa*, továbbá a *kertvetemények* és *hüvelyesek*, valamint a *kender* és *ten* alá a talaj előkészítését is csak a legutóbbi napokban kezdték meg. A *dohány*nak a melegágyakban elvetett magja csak most kezd kikelni. A mesterséges takarmányok közül a *lóhere* és *lucerna* ott, ahol hótakaró nem volt, gyengén telet. A gyümölcsfák rigyafakadása csak a legutóbbi napokban indult meg. Az állatállomány állapota a szűkös takarmányozás miatt *nem mindenütt meglehető*.

Megalakult az Országos Magyar Tejtermelők Szövetkezete.

Jelentettük, hogy az ország tejtermelő gazdáinak egy csoportja a tej- és tejtermékpiac rendezetlensége folytán veszélyeztetett tejtermelés megvédése és fenntartása érdekében elhatározta a *Tejtermelők Szövetkezetének* megalakítását. Az alakuló közgyűlés március hó 31-én zajlott le Budapesten. A közgyűlésen *Kovács Sebestyén* Endre felsőházi tag elnökölt, ki megnyitó beszédében ismertette az új gazdaalakulás célját. Ezután *Nagy Sándor*, a Faluszövetség igazgatója terjesztette a közgyűlés elé a szövetkezet alapszabályait. A szövetkezet tagjai üzletrészt tartoznak jegyezni, *egy üzletrész értéke száz arany-pengő* s minden egyes üzletrész arra jogosítja fel a tagot, hogy tíz tőbbségi taggal a szövetkezetnek értékesítés végett rendelkezésre boesássa. Az alakuló közgyűlés az alapszabályokat elfogadta, majd egyhangulag kimondotta a *Tejtermelők Tejszövetkezetének megalakulását*. Ezután megválasztották az igazgatósági tagokat. A közgyűlés elhatározta azt is, hogy az elnöki széket egyelőre nem tölti be, ügyvezető-alelnökké *Kovács Sebestyén* Endre felsőházi tagot választották meg, majd egy nyolc tagból álló szűkebb tanácsot választottak, mely a közeljövőben tárgyalásba boesátkozik a földművelésügyi minisztériummal.

A tiszafüredi tűzoltók kitüntetése. *Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc* dr. belügyminiszter a tűzoltás és mentés terén negyedszázadon át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított díszéremmel tüntette ki a tiszafüredi önkéntes tűzoltóság tagjai közül a következő tűzoltókat: *Schleiminger László* dr. főparancsnokot, *Kiss Aladár* dr. egyesületi orvost, *Szabó János* szakaszparancsnokot, *Tóth József* örmestert, *Tariczky Géza* tb. parancsnokot, *Reif Gyula* tb. alparancsnokot, *Klinszky Gyula* tb. alparancsnokot és *Fodor János* örparancsnokot.

Huszonöt esztendő a Magyarmecekei Olvasókör. A *Magyarmecekei Olvasókör* február hó 16-án diszközgyűlés keretében ünnepelte meg fennállásának huszonöt éves fordulóját. A szép ünnepséget a dalárda nyitotta meg a *Himnusz* előadásával, *B. Tóth Antal* ref. tanító, karnagy vezényletével. Ezután a Kör érdemes elnöke, *Bakó József* mondott rövid megnyitó beszédet, majd a Kör megalapítója, *Baranyai József* díszelnök ismertette a Kör huszonöt éves működésének történetét. Előadását a hallgatóság mély meghatótsággal fogadta. *Bognár Gyula*, a járás főszolgabírája és *Patacsi Dénes* országgyűlési képviselő mondott még gyújtó hatású beszédeket, végül az énekkar a *Hisztegy* hatásos előadásával lezárta az emlékeztető ünnepséget. A diszközgyűlés után százterítéses diszvacsera volt, melyen számos lelkes pohárrköszöntő hangzott el. (*Beküldte ifj. Csöre József Magyarmecekeről.*)

Megvédik a tokaji bort. A Tokaji Liga a közelmúltban bizottságot alakított, amely Magyarországon és külföldön megfigyeli és ellenőrzi a tokaji borokat árusító cégeket. A bizottság Bécsben és Berlinben huszonöt olyan vállalatot talált, amely tokaji aszút és szamorodnit árusít, azonban a bor sohasem látta Tokajt s nem is Magyarországon termelt, hanem külföldön összeöntött lőre. A bizottság most az illetékes hatóságoknál érélyes lépéseket tesz a magyar bor hamisítónak megbüntetésére. A borhamisító kereskedők nagyrésze galiciai bevándorló.

Ferenczy Tibor budapesti főkapitány hivatalában.

A Korányzó Ur *vitéz Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter előterjesztésére *Ferenczy Tibor* dr. kerületi rendőrfőkapitányt március hó 30-án az államrendőrség budapesti főkapitányává nevezte ki. Az új főkapitány április hó 1-én foglalta el hivatalát. *Ferenczy Tibor* dr., az új főkapitány, régebben a szombathelyi kerület főkapitánya volt és mult év decemberében került a fővárosba, ahol a vidéki főkapitányság helyettes vezetői pozícióját látta el.

Szüleli házára zuhant és meghalt egy repülő. Április hó 1-én délután *Huber Ottó* híres német sportrepülő szüleinek Rosenheimban levő háza felett keringett. A repülő még integetett apjának, aki a ház kertjében sétált, amikor a gép hirtelen légörvénybe került és *Huber* szülei házára zuhant. A repülőgép darabokra törött, *Huber* és kísérője szörnyen haltak.

Országos matyóünnep Mezőkövesden. *Csepela Lajos* dr. mezőkövesdi apátplébános kezdeményezésére az idegenforgalom fellendítésére Mezőkövesden május hó 8-án országos matyónapot rendeznek. Az ünnep fővédnökségét *József Ferenc* királyi herceg és *Anna* királyi hercegnő vállalta. Az érdekesnek ígérkező matyónapra az ország minden községét és városát meghívják.

Filléres gyors: a kirándulónovon neve. A Magyar királyi államvasutak a husvétkor bevezetett 75 százalékos kedvezményű vasárnapi különvonatok elnevezésére pályázatot hirdetett, amelynek első díját: 150 pengőt, *Megyery* Ella hírlapíró nyerte *Filléres gyors* elnevezésével. Az új elnevezést az államvasutak a jövőben már használják, mert az elnevezés a vonat olcsóságát és gyorsaságát jól jellemzi. A legközelebbi *Filléres gyors* április hó 10-én indul Budapestről Pécsre. A pécsi *Filléres gyors* menetjegyének ára oda-vissza öt pengő.

Hatvanhét évig béke lesz a világon. *Palani Sivaningal* hindu jóvendőmondó a napokban jóslatot tett közzé, amely szerint a világ bajai április hó 24-én rendbekerülnek és ettől kezdődően az emberiség 67 évig zavartalan békében és boldogságban él. Majd elvállik, igazat jóslat-e a hindu böles!

Emlékkersek.

Ha üldöz bár a sorsod,
— Kegyetlen és mostoha —
Kitartás legyen mindig
Élted hű csillaga!

Szeresd nagyon, ki téged szeret.
Első legyen az neked,
Mert, ha ezt veszelasztod,
Nem lesz boldog életed!

Nincs szebb virág a rózsánál,
Nincs édesebb a csókoknál,
A rózsza az hamar hervad,
De a csókok édes marad!

Ifj. HEGEDŰS ISTVÁN (Kisecány).

Felmondták a magyar-osztrák kereskedelmi szerződést. Az osztrák minisztertanács április hó 1-én a Magyarországgal fennálló kereskedelmi szerződést július 1-re felmondta. Az osztrákok az új kereskedelmi szerződés megkötése végett megindították a tárgyalásokat.

A szerepi népkör előadása. A szerepi népkör, mint a Faluszövetség fiókja husvét másodnapján nagysikerű színműelőadást tartott, amelyen *Szigeti Józsefnek a Vén bakancsos és fia a huszár* című népszínművét adták elő szép sikerrel. Az előadáson különösen kiváltak szép játékkal *Gali Mancika*, vitéz *Gali Lajos*, *Hizóh János* és *Mile Huska*, de mindegyik szereplő kitűnően szerepelt és a műkedvelő együttes megérdemelt sikert aratott.

Borzalmas filmrobbanás Zágrábban. Borzalmas filmrobbanás történt március hó utolsó napján a horvát fővárosban, Zágrábban, ahol a *Star* filmköleszövő vállalat raktárhelyiségében rövidzárlat következtében több métermázsza film meggyulladt és felrobbant. A rövidzárlat éjszaka történt és az égő filmektől tüzet fogott az egész raktár, ahonnan a tűz pillanatok alatt tovább terjedt, úgyhogy mire a tűzoltók megérkeztek, már lángban állott a négyemeletes bérapalota is, amelynek második emeletén volt a felrobbant filmraktár. A borzalmas tüzben tizenöt lakó lelte halálát s több mint harminc ember pedig megsebesült. A raktár tulajdonosa a tűzvész idején nem tartózkodott Zágrábban. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanás erjeje olyan nagy volt, amely megfelelt hatszáz kilogramm ekrazit robbanásának és csak hajszálon mulott, hogy az egész városrész el nem pusztult a katasztrófában. A kár körülbelül kétfélmillió pengő.

Lelőtte felesége udvarlóját egy rendőr. Halálosvégűi husvét i loscolkodás játszódott le husvéthétfőn Budapesten, ahol a Villám-utca 1. számú házban Szász Ferenc rendőrőrmester lelőtte Halász Lajos éjjeli őrt, aki Szász feleségére támadt és megölte az asszonyt. Dani Sándor főkertész Halász társaságában meglátogatta Szászt, ahol öntözködés után borral kínálták meg a husvét i vendégeket. A loscolkodás után Szász Ferenc szolgálatba ment s a rendőrt elkísérte Dani Sándor és Halász Lajos is, de amikor Szász villamosra ült, észrevette, hogy Halász visszafelé indult a Villám-utca-ba. Szász gyanút fogott és a fiatalember után ment, aki visszafelé Szászék lakásába és rátámadt az egyedül lévő asszonyra. Szász éppen akkor toppant be a lakásba, amikor Halász az asszonyt dulakodott. A rendőrőrmester azonnal az éjjeli őre támadt, aki többször fejbesujtotta a rendőrt. A dulakodás hevében Halász el akarta venni a rendőr revolverét, de Szász nem engedte s a revolver Szász kezében háromszor elsült. A golyók súlyosan megsebeztek Halászt, aki sérüléseibe belehalt. Szász Ferenc azonnal jelentkezett az őrszobán, ahol letartóztatták. Az ügyészség heves felindulásban véletlenül elkövetett emberölés büntette miatt eljárást indított Szász Ferenc ellen, akit a vizsgálóbíró egyelőre szabadlábra helyezett.

Letartóztatott kommunista agitátorok. A rakamazi csendőrség jelentése alapján a napokban Budapesten letartóztatták *Lazarovic József* rakamazi fakereskedőt és *Lefler György* mézárasmestert, akik Szabolcs megyében terjesztették a kommunista eszméket. Lazarovic a mézárasmesterrel együtt több kommunista sejtet szervezett. A sejték vezetőit a csendőrség őrizetbe vette.

Kömlői földmivesek énekelnek az egri főszékesegyházban. A kömlői száztágu római katolikus földmives-dalkör április 10-én, vasárnap, délelőtt 9 órakor az egri főszékesegyházban előadja *Meisner Imre* főszékesegyházi karnagynak a kömlőiek részére szerzett vegyeskari miséjét. A misét a rádió is közvetíti. Misa után, délelőtt 11 órakor, a ferencrendiek fehértermében hangverseny lesz a kömlői földmives-dalkör és az egri dalkörök közreműködésével. Az ünnepi beszédet vitéz *Subik* Károly apátkanonok mondja, végül *Bollók* Sándor, a kömlői dalosok elnöke beszél.

Hathónapi fogház rágalalmazásért. Szép Ferenc zalaegerszegi szállodás azt a hírt terjesztette *Péhm* József apátplébánosról, hogy több ezer osztrák schillinget csempészett ki az országból. Szép több társával együtt hasonló módon megrágalmazta *Faugler* Béla volt nemzetgyűlési képviselőt is, aki a valótlan hírek miatt feljelentést tett Szép ellen. A zalaegerszegi törvényszék Szép Ferencet rágalalmazás miatt kétszáz pengő pénzbüntetésre ítélte. *Péhm* József apátplébános feljelentésére most ismét tárgyalta a törvényszék Szép rágalalmazási ügyét és a valótlan rágalmak miatt Szép Ferencet hathónapi fogházbüntetésre ítélte. *Andrási* János tanítót, aki hasonlóképp valótlan híreket terjesztett az apátplébánosról, a bíróság hathónapi fogházra ítélte. A rágalmazási ügy többi szereplőit kisebb büntetésekben részesítették.

A kommunista gyárigazgató a tábla előtt. Olvasóink előtt ismeretes, hogy a budapesti rendőrség még múlt év szeptemberében kommunista üzelmel miatt letartóztatta *Földes* Pál huszonhárom éves izraelita fiatalembert, a csepeli posztgyár igazgatóját. Földes hazj 1200 pengő fizetést kapott a gyártól, amiből főúri módon élt, de emellett kommunista mozgalmat szervezett. A törvényszék Földest háromévi fegházra ítélte, míg társai közül *Róna* (Reisz) Ferenc tizenegyhónapi, *Fink* Emma pedig hathónapi fogházbüntetést kapott. A kommunista gyárigazgató bünygyét most tárgyalta az ítéltábla, amely helybenhagyta a törvényszék ítéletét.

Két pisztolypárbajt vívott egy nap egy oláh képviselő. *Filipescu* oláh képviselő, aki a politikai életben egyébként nem sok vizet zavar, azzal tette nevével emlékeztetést az eljövendő oláh politikai történelemben, hogy a közelmúltban egy napon két pisztolypárbajt vívott politikai ellenfeleivel, *Filipescu* március hó 31-én reggel Bukarestben *Sturdza* képviselővel párbajozott és átlötte ellenfele nadrágját. Délután *Bratiannu* György képviselővel állott ki párbajra. A verekedés után *Filipescu* egyik ellenfelével sem békült ki.

Különös hivatás.

Képzünk egy délamerikai kigyótelep ápolóit mutatja be. Mondanunk sem kell, hogy a kigyókat mérgefogaiktól megfosztották.

AZ UTOLSÓ CSOMÁD

R E G É N Y

4

IRTA: FÖLDES GÉZA

Már ez is azt mutatja, akármilyen konzervatív volt is Csomád László, a leánya lelkében rejlő kincsek kiművelését nemcsak el nem hanyagolta s azt nemcsak kiműveltette, de amikor megszerezte, akkor sem rejtette véka alá. Engedte, hogy ez a fény világítson is mindenfelé.

Talán egy kis dicsekvés is lehetett ebben, mert Csomád ur sohasem mulasztotta el felhívni a figyelmet arra: lássátok, ilyen egy Csomád, még ha leány is!

Csomád ur tehát a leánya nevelése érdekében a költséget és a fáradságot nem kimélte. Ha Kolozsváron, vagy a fővárosban egy-egy új operának volt a bemutatója, vagy valamely híres énekes, énekesnő hangversenyzett, Csomád ur maga vitte el leányát; hadd lássa, hallja ezeket. Minden esztendőben elmentek Olaszországba. Bejárták a külföldi nagy városokat és Ráki mindenütt a zeneművészetet tanulmányozta.

S mivel Ráki a francia, olasz, német és angol nyelvet tökéletesen beszélte, elmondhatjuk, hogy számára Csomádon is nyitva állott az egész művelt világ.

*

— Ráki, akarsz-e Komlósárokra menni? — kérdi Csomád ur a leányától egy szép nyári délután.

— Mi van ott?

— Mi? Ide nézz! A mai ujságban olvasom, hogy ott van a fürdőn Blanchet ur, a világhírű zongoraművész. A vendégek kérésére ma este intim hangversenyt rendez. No, elmegyünk? Nem megyünk?

— Édesapám, ha neked nem kellemetlen, menjünk el.

— Akkor készülj. Azonnal indulunk.

Ráki hamar elkészült. Nem volt ő soha ugynevezett divathölgy és nem ült órákhosszat a tükör előtt, amíg a toalettjével elkészült. Ruhái ugyan mindig a legujabb divat szerint készültek, de azért az öltözködése sohasem volt feltűnő. Volt benne valami, ami őt a társaságban mindig megkülönböztette. Talán komolyság? Lehet, de azért a tréfára, sőt a dévajságra is mindig készen állott. Inkább azt mondhatnók, a tudása és a nagy látóköre emelte ki olyan magasan a társaságból.

Alighogy elkészült, már várta őket a kocsis. Csomád ur is talpig feketébe öltözve jött a lányáért s néhány perc múlva már utban voltak Komlósárok felé.

Komlósárok nagyon híres fürdőhely. Nyaranként ezernél jóval több volt itt a fürdővendég. A vendégek között többségben az oláh bojárak voltak. Ezek a fürdőnek valóságos nemzetközi jelleget kölcsönöztek. És ez abban is megnyilvánult, hogy még a legszűkebb családi körben is franciául beszéltek. De ha a sétányon megjelentek, a nők stilizált oláh népviseletet öltöttek magukra. És ennek különös érdekességét adott, hogy rengeteg aranypénzből álló ékszert

raktak magukra. Némelyik annyi pénzt akasztott magára, hogy hozománynak is sok lett volna.

De jöttek ide más külföldiek is. Így került ide a francia Blanchet zongoraművész is.

A fürdőnek nemcsak a szabadban, hanem hatalmas fedett sétatere is van. Ez akkora, hogy ott kellemetlen idő esetén akár az egész fürdőközönség elfér.

Ennek az egyik oldala egészen nyitott és csak hátul csukott. Itt szokták a bálakat és a hangversenyeket tartani. A sétára fenntartott helyen kényelmesen lehetett táncolni. Középen a hátsó fal mellett nagy dobogószerű emelvény állott s ezen egy kitűnő hangversenyzongora is volt. Ezt az elrendezést kiegészítette a hátulsó fal mentén a sok kisebb-nagyobb vendéglői asztal, ahol a társaságok helyezkedhettek el.

Mikor Csomád urék megérkeztek, még nem volt este. Ezt az időt a sétányon töltötték el. Ha Csomád ur a leányával jött, a fürdőigazgatóság mindenkor kifejezte az örömet. Rákit itt nagyon jól ismerték, hiszen sokszor volt alkalmuk a művészetében gyönyörködni.

Alighogy megérkeztek, Ráki körül valóságos udvar keletkezett. A fürdőigazgató azonban ezt megzavarta. Blanchet urat karonfogva vezette Rákihoz és bemutatta őket egymásnak.

(Folytatjuk.)

TANÁCSADÓ

Kérdés: Tizennégyéves vagyok, altiszti iskolába akarok menni, hová forduljak a felvétel végett? (T. I., Rilkaháza.) — **Felelet:** Forduljon a Kínizsi Pál m. kir. altisztképző intézet igazgatóságához Jutas (Veszprémmegye).

Kérdés: Még 1917. évben tizenkilencezer korona hadikölcsönt jegyeztem. Eddig semmi kamatot nem kaptam utána. Számíthatok-e arra, hogy a tőkét valaha visszakapom és mit tegyek, hogy legalább a kamatokat megkapjam? (Hü olvasó, Csongrád.) — **Felelet:** Jegyzett hadikölcsöne után, mivel az ötezer koronát meghaladja, segélyezésben részesülhet, ha anyagi viszonyai ezt indokoltá teszik. Segély végett kérvényét a m. kir. népjóléti minisztériumba adja be. (Budapest, II., Lánchíd-utca 2.) A tőke visszafizetéséről egyelőre szó sem lehet.

Kérdés: Ad-e jutalmat az M. gyár az összegyűjtött szelvényekért? (477. sz. előfizető, Szeremle.) — **Felelet:** Tudomásunk szerint ad. Tessék a gyár igazgatóságához fordulni. Címe: Budapest, VII., Miksa-utca 6. szám.

Kérdés: Hol kaphatok boletta nélkül búzát? (M. Gy. I., Dunaszekes.) — **Felelet:** Boletta nélkül most nem kaphat búzát. Inségbuza végett (amibehez nem kell boletta) az előjárósághoz forduljon.

Kérdés: Földet vettem és a föld fél holddal több a valószínűségben, mint amennyi a telekkönyvben az eladó nevén áll. Köteles vagyok-e kifizetni a többletet az eladónak? (Érdeklődő F-d.) — **Felelet:** A föld teljes árát kell kifizetnie és nem károsíthatja meg az eladót. Ha a telekkönyv a valódi állapottól eltér, tessék kiigazítást kérni. Ezt megtehetik a vétel megkötése előtt is.

Kérdés: Még 1915-ben hatszáz koronát, 1917. évben pedig ötszáz koronát jegyeztem hadikölcsönre. Szeretném tudni, vajon mennyi értéke lenne most a befizetett összegnek? (M. I., Felkibánya.) — **Felelet:** Körülbelül ötszáznegyven és háromszáznyolcvan pengő.

Kérdés: Mikor volt a buza métermázsájának ára kilencven ezer korona és mikor volt hatszázezer korona? (Fecske, Orosháza.) — **Felelet:** 1923. év október havában kilencven ezer korona volt a buza métermázsája, de hatszázezer sohasem volt.

Kérdés: Hol kaphatok szőlészetről, gyümölcsfajkezelésről és méhészetéről szóló szakkönyveket? (B. F., Gyula.) — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban megkaphatja a következő szakkönyveket: Bernátsky: A szőlőművelés. Ára P. 3.80. Mahács Mátyás: A gyümölcsfák kezelése. Ára P. 7.—. Ignác Sándor: Méhészet. Ára P. 4.—.

Kérdés: 1. Mi a célja a téli gazdasági iskolának? 2. Hol kaphatok számolás és mérésről szóló könyvet? 3. Hol vehetnék egy két lóerős villámotort? (Cs. L., Magyaregregy.) — **Felelet:** 1. A kisgazdák gazdasági ismereteinek kibővítése és fejlesztése. 2. Kiadóhivatalunkban. 3. Érdeklődjék a következő helyeken: Barta és Társa, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 39., Engel Károly elektromos szerelési anyagok gyára, VII., Vörösmarty-utca 16., Farkasvölgyi féle villamossági rt., VII., Kövér Lajos-utca 26., Hajós és Szántó elektromosáruháza, I., Daróczy-ut 1., Karl Testvérek, IX., Ferenc-körút 44., AEG. Unió Magyar Villamossági Rt., V., Rudolf-tér 5., stb.

Kérdés: Hol van pamutgyár vagy pamutfonál-nagykereskedés, ahol ruhaszövéshez megfelelő pamutot lehet kanni? (V. M., Kunhegyes.) — **Felelet:** Pamutgyárak: Magyar Pamutipar Rt., Budapest, V., Arany János-utca 31., Francia-Magyar Pamutfonóipar Rt., I., Lenke-ut 134. Nagykereskedők: Jármal Sándor Fial, V., Arany János-utca 29., Ádám Károly, IV., Kigyó-utca 4., Fonalkereskedelmi Rt., V., Szent István-tér 3., Faragó Antal, VII., Károly király-ut 1., stb.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

északi nemzet ehető erős növény
(m=n)

(Beküldte Szily Mariska Baranyaszentlőrincről.)

2. Szórejtvény.

ámor (-lem) vízi növény

(Beküldte Kónyi Pál Szabatról.)

3. Szórejtvény.

fogoly járom

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

4. Betűrejtvény.

P C I

(Beküldte Molnár Sándor Tarról.)

5. Betű- és szórejtvény.

$\frac{e}{B}$ d d d d d
(é=e)   (é=e)

(Beküldte Jenczer János Cserdiből.)

6. Szórejtvény.

vadász teszi 5 t egyházi személy
sír   k
(á=a)

(Beküldte Szabéni Ilonka Geneshátpusztáról.)

A rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, a 18-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül oktetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 12-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Törvényhatóság.** 2. Szórejtvény: **Vadvirág.** 3. Szórejtvény: **Persepolis.** 4. Szórejtvény: **Késmárk.** 5. Betűrejtvény: **Egyenes.** 6. Szórejtvény: **Mentes István.**

Helyesen megfejtették: Bakos József, Szücs Kálmán, Fördös János, Dobokai István, Szántai József, Kardics Ernő, Szopori Károly, Nagy Balázs, Balog Margitka, Jenei Sándor, Kistóth Lajos, ifj. Antók Imre, Pécsi István, Szepeshelyi József, Soós Pál, Kiss B. Ferenc, N. Pirok János, Szekrényi János, Gábor Gyula és Antal Imre. Z

Jutalomkönyvet nyertek: Ifj. Antók Imre (Poroszló), Szopori Károly (Pécs) és Antal Imre (Szentotornya).

A 13-ik számban megjelent rejtvények megfejtését, a helyes megfejtők névsorával együtt jövő héten közöljük.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Április hó 10-én, vasárnap.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Cegléd, Csépa, Kistelek. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Ráckeve.

Április hó 11-én, hétfőn.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Ács, Dees, Dévaványa, Felsővadász, Hajduböszörmény, Kétegyháza, Kisköre, Lenti, Mezőkeresztes, Mohács, Nyírbakta, Nyiregyháza, Recsk, Romhány, Szentbékállá, Tab, Tiszacsege, Vámosmikola, Várpalota. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Dunapataj, Ercsi. — **Kirakodóvásár:** Ráckeve, Tiszadob.

Április hó 12-én, kedden.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Gáva, Gesztely, Kéty, Nagyarsány, Rácalmás, Szentlőrinc. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy. — **Kirakodóvásár:** Dunapataj, Ercsi.

Április hó 13-án, szerdán.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Balatonfüred, Mórág, Nagykönyi (sertésvásár bizonytalan), Székesfehérvár.

Április hó 14-én, csütörtökön.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Edeleny, Kaposszekcső, Páka, Papateszér, Tiszafüred. — **Ló-, marha- és sertésvásár:** Mezőkövesd, Sarkad. — **Marha- és sertésvásár:** Deveser.

Április hó 15-én, pénteken.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Csenger, Derecske, Komádi, Lőrinci, Tiszaluc, Veszprém. — **Kirakodóvásár:** Sarkad.

Április hó 16-án, szombaton.

Ló-, marha-, sertés- és kirakodóvásár: Lőrinci.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (M. kir. Földművelésügyi minisztérium, V., Kossuth Lajos-tér 11.) közlése szerint a következők

keresnek munkást:

Helmy Jenő gyógyszerész keres kertgazdaságához egy konyhakertészt jó bizonyítványokkal évi konvencióért. Jelentkezés: Szigetszentmiklós, Alsóbuca 17. szám. — Szalóki Sándor keres Szár községbeli (Fejér vármegye) 6 holdas birtokára egy családot munkabíró tagokkal, vagy két gazdasági munkást, aki mindennemű mezőgazdasági munkát vállal egy harmadrész haszonért. Vetőmag, trágyázás, szántást kapnak. Jelentkezés nevezettnél: Rákosszentmihály, Rákosi-ut 18. szám.

Patkányt, egeret, mezei egereket

csak „RATINOL“, svábbogarat, csótányt, rusznit, hangyát „RUSSIN“ irt gyökereken! Más állatra, emberre veszélytelen! Napiárban szállítja RATINOL LABORATÓRIUM, BUDAPEST, VII., Murányi-utca 36. szám. Telefon: J. 315-86.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak április hó 5-én.)

GABONATÖZSDE

KÉSZÁRUPIAC

Buza, tiszavidéki, 77 kg-os 12.95—13.85, 78 kg-os 13.10—14, 79 kg-os 13.25—14.15, 80 kg-os 13.35—14.25; felsőtiszai, járszági és dunántúli 77 kg-os 12.55—12.70, 78 kg-os 12.70—12.90, 80 kg-os 12.95—13.20; pestvidéki és bácskai 77 kg-os 12.65—12.95, 78 kg-os 12.80—13.10, 79 kg-os 12.95—13.25, 80 kg-os 13.35. Tiszavidéki, különleges, 80 kg-os buza 14.85—15.60 pengő.

Pestvidéki és egyéb **rozsa** 15—15.20, **takarmányárpa** elsőrendű 17—17.25, másodrendű 16—16.50, felvidéki sörárpa 18—20, egyéb sörárpa 17.50—18.25, **zab** elsőrendű 21.60—22.40, másodrendű 20.85—21.15, tiszai és egyéb **tengeri** 15.90—16, **korpa** 14.10—14.30, 8-as **liszt** 16—16.50, **repcé** 25—25.50, **köles vörös** 15—16.50, köles **gye** 13—14.50, **lucerna** 80—90, **löhére** 155—165, **tavaszi búkköny** 25—27, **lenmag** elsőrendű 22—23, másodrendű 23.50—24.50, **tökmag** elsőrendű 31—32, másodrendű 27—29, **napraforgó** fehér 23—24, **napraforgó** vegyes 16.50 17, **kék mák** 78—80, **muhar** 17—19, **esilagfűrt** 15.50—16.50, **Viktória borsó** 25—30, **expressz borsó** 23—26 pengő métermázsánként.

HATÁRIDŐPIAC

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben márciusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor az eladónak márciusban kell szállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza májusra 12.80—12.82, júniusra 13.15—13.16. **Rozsa** májusra 15.69—15.71. **Tengeri** májusra 14.73—14.75, júliusra 14.70—14.65 pengő métermázsánként.

A készárúpiac és határidőpiac gabonárait boletta nélkül kell érteni!

Vetőmagpiac. Káposztarepce 25—25.50, köles, vörös 15—16.50, köles, egyéb 13—14.50, lucerna, nyers, arankás 80—90, löhére, nyers, arankás 160—170, tavaszi búkköny 26—28, lenmag, küsszemű 22.50—23.50, lenmag, nagyszemű 24—25, tökmag, elsőrendű 32—33, tökmag, másodrendű 28—30, napraforgómag, fehér 23—24, napraforgómag, tarka 16.50—17, kék mák 77—78, muhar 17—19, esilagfűrt (fehér, lapos magu) 15.50—16, Viktória-borsó 25—30, zöld (expressz) borsó 23—26, fehér, szokványos 18—19, fűrt bab, gömbölyű 27.50—29, fűrtbab, hosszukás 25—27, lenese, küsszemű 26—30, lenese, nagyszemű 38—48, szárított répaszelet 12.75—13 pengő.

Liszt. A nyílt piacon: Buzadara 46—48, diplomullás finom tészta-liszt 40—44, nullás 40—44, kettős főzöliszt 38—40, négyes kenyérliszt 36—38 fillér kilogrammonként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar, minden súlyban 0.40, tarka 45 kilóig 0.50, nehezebb 0.60, borjubőr, rövid lábbal, 6.65 kilóig 0.75, nehezebb 0.67 pengő kg-ként.

Cirokszakál takaró szalma átlagárban 17—19, béles szalma átlagárban 7.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, elsőrendű, 11, másodrendű 9.75—10.75, alomszalma elsőrendű 5.60, másodrendű 4 pengő métermázsánként.

Abektakarmánypiac. Árpakorpa 14.50, borsóhéj 14, borsókorpa 14, búzokonoly 14.50, konkolydara 14.50, lenmagpogácsa 22, napraforgópogácsa 18, repcepogácsa 15, rozskonoly 13.50, rozskorpa 14.75, rozsocsu 12.50, rozstakarmányliszt 17.50, szójabab-pogácsaliszt nagyban 28, szójabab-pogácsaliszt kisebbben 30 pengő métermázsánként.

Tenyésmarhák és jürme-ükrök. Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 0.62—0.64, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.62—0.64, 1½—2 éves üszök 0.58—0.61, 1½—2 éves tinók 0.58—0.61, fiatal, friss fejűstehén 0.85—0.95 pengő kg-ként élőszuban.

Borjuvásár. Elsőrendű belföldi élő szopós borju 0.64—0.72, kivételesen 0.81, másodrendű 0.55—0.63, harmadrendű 0.50—0.54 pengő kilogrammonként, élőszuban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal kistogás ürök, páronként 100 kg. vagy ezen felüli súlyban 48—54 fillér, prima hizott bárányok, páronként 80 kg. körüli súlyban 48—54 fillér kg-ként, valamennyi gazdaságban etetés után mázzsalva, páronként 6 kg. súlyvonással.

Vágómarhavásár: Ökör közép 35—48, gyenge 28—34, gyenge 28—30, tehén közép 35—49, gyenge 34, növendék 34—44, esontozni való 20—26 fillér kilogrammonként, élőszuban.

Sertésvásár: Könnyű sertés 78—84, közép 82—84, nehéz 84—86, keresztezett 88—90 fillér kg-ként, élőszuban.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacon: Rostélyos, vastaghátszín, felsől, fehér peccsenye, hosszu, gömbölyű felsől 120—240, fartó, lapocka, puhahátszín 120—220, szegye, dagadó 80—140, gulyásnak való 90—160 fillér kilogrammonként. — **Borjuhús:** Felszeletelt comb 200—320, sütnivaló 120—260, pörköltnek való 80—160 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 140—180, gerinc, lapocka 100—130, pörköltnek való 80—120, bárányhús hátulja 140—200, eleje 100—

140 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 160—230, friss comb, tarja, lapocka 136—160, friss oldalas 120—160, füstölt sertéshús helybeli karaj, lapocka, tarja, oldalas 150—260, vidéki 180—240, olvasztani való szalonna 120—140, sózott kenyérszalonna 140—170, füstölt 150—180, hárj 126—140, zsíros tepertő 169—180, helybeli sertésszir 136—140 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. **Élő állatok a nyílt piacon:** Tyúk 200—400, csirke 160—250, fiatal 170—250, kappan 350—500 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 150—200, csirke 200—320, kappan 240—280, hizott ruca 180—250, lud hizott 180—250, pulyka hizott 190—220, sovány 160, indmáj 700—1400 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 8—10, főzötojás 7—8 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacon: Nyul bérben darabonként 250—300, kifejtve bőr nélkül 200, szarvascomb 200—260, gerince 450—500, lapocka 140—180, többi része 60—100, vaddisznó gerince 200—240, comb 200—240, többi része 50—150 fillér kilogrammonként.

Hal. **Élő állatok a nyílt piacon:** Harcsa 300—450, csuka 240—360, ponty 120—220, kárász 120—160, compó 180—200 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacon: Teljestej 32, lefőlőzött 12, aludttej 100, tejszín 200—260, tejföl 100—200, centrifugált teavaj tömbben 400—440, 10 dekás csomagolásban 440—500, főzővaj 340—400, szedett vidéki 320—360, tehéntúró 80—100, sovány tehéntúró 60—70, juhtúró 180—240, keverttúró 140—200, juhsajt 220—260, sajt emmentáli hazai 280—440, trappista hazai 160—280 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacon: Lenese 32—80, borsó hántolt feles 46—80, bab, fehér aprószemű 24—32, nagyszemű 44—120, színes 34—48, finom árpakása 70—100, durva 48—68, tojásos tarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacon: Sárgarépa karotta 20—70, sárgarépa 12—24 fillér kilogrammonként, zeller kilogrammja 56—70, petrezselyem kilogrammonként 12—26, kevert zöldség 20—26, kalarábé öszi fajta 20—36, vöröshagyma makói 64—66, közönséges 58—66, fokhagyma kilogrammja 40—80, cékla 16—26, fejeskáposzta hazai 20—32, savanyított káposzta 34—38, kelkáposzta 26—46, vöröskáposzta hazai 26—40, fejjesaláta hazai darabja 10—60, torma hazai 50—140, burgonya, öszi róza 16—22, nyári róza 22—28, Ella 14—18, közönséges 12—14, kifli 24—32, tömör csiperkegomba 300—500, szárított gomba 1800 fillér kilogrammonként, fekete retek csomója 16—36, hónapos retek 30—60, ugorka újdonság 400, ecetes 100—140, vizes 60—80, savanyított zöldséppaprika 100—140, paradicsom konzerv 80—100, sóska 260—360, paraj 30—80 fillér kilogrammonként.

Gyümölcs. A nyílt piacon: Alma nemes 90—180, közönséges 60—100, körte nemes 80—240, aszalt szilva 120—160, szilvafél 140—320, keményhéjú dió 80—100, dióbél 240—320, héjazott mandula 440—630 fillér kilogrammonként.

Burgonya. Az árak készpénzben, aranypengő értékben, 100 kg-kint, budapesti paritásban értendőek és magyar átlagminőségű, azonnali szállítandó árura vonatkoznak. Wohltmann, étkezésre 7.60—8, Wohltmann, ipari 5.50—5.75, Krüger, étkezésre 7.80—8.20, Ella, étkezésre 10—11, Nyári róza, étkezésre 15—16, Öszi róza, étkezésre 12—12.75 pengő.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacon: Édes, nemes paprika 320—360, félédes, gulyás 280—320, róza 240—280, erős 160—200, kereskedelmi 100—160, kék mák 96—110, pergetett méz 128—160, házi szeszappan 120—160, közönséges 90—120 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak **Eg-ként Szegeden:** Édesnemes paprika 1.20—1.70, félédes paprika 0.80—0.90, rózspaprika 0.55—0.65, másodrendű paprika 0.40—0.50, harmadrendű paprika 0.25—0.35, esőves füzérpaprika füzérenként 1.60—2.50 pengő. **Kalocsán:** Édesnemes paprika 1.25—1.55, rózspaprika 0.60—0.85, másodrendű paprika 0.35—0.50, harmadrendű paprika 0.20—0.25, esőves paprika 0.35—0.50 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A borpiac változatlan. Utóbbi időben a vásárlás kissé pang. Falusi árúért 0.80—1 pengőt, urasági tételért 1—1.20 pengőt fizetnek Malligand-fokonként a termelő állomáson. Finomabb borok természetesen magasabb áron is kerülnek eladásra.

Szesz és szeszitalok. Az **Országos Szeszértékesítő Rt.** március hó 29-én végrehajtott üzleti ülésén az összes szeszkatagóriák változtatlan jegyzékét határozta el. A detailforgalomban (kicsinyben) finomított szeszben kisebb tételek kerültek forgalomba, denaturált szesz 5 barell vételénél 73 és ½ pengő, 1 barell vételénél 77 fél pengő, kelt el 10.000 literfokonként meg forgalmi adó. **Gyümölcspaprika.** A kereslet valamivel élénkebb volt a héten és törkölypaprika változatlan áron, egyes távolabbi állomásokról sürgős eladási ajánlatok következtében olcsóbb áron kelt el. Seprőpaprika 3.30—3.50 pengő, szilvaszesz (nyári ár) 3.70—3.80 pengőig, szilvaszesz (kék ár) 4.30—4.40 pengőig kelt el ab termelő állomás 10.000 literfokonként.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára 1932. évi április hó 5-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 21.95 (21.85); dollár 5.70 (5.73); holland forint 2.30 (2.32); német márká 1.35 (1.36); svájci frank 1.10 (1.11) pengő. **Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:** Csehkorona 16.94 (17.04); szerb dinár 9.87 (9.45); francia frank 22.30 (22.50); lengyel zloty 63.95 (64.45); oláh lei 3.47 (3.55); olasz lira 29.35 (29.65) fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.